

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Навчально-науковий інститут права
Кафедра суспільних дисциплін

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до семінарських занять та самостійного вивчення
з дисципліни

«Педагогіка і психологія вищої школи»
для студентів

денної форми навчання
та природокористування
для спеціальності:

8. 18010017 «Економіка довкілля і природних ресурсів»

Рекомендовано до друку
методичною комісією

Протокол № 1 від 25 вересня 2015

Рівне – 2015

Методичні вказівки до семінарських занять та самостійного вивчення
з дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» спеціальності
8. 18010017 «Економіка довкілля і природних ресурсів» денної форми
навчання / В.А. Сокаль. – Рівне: НУВГП, 2015. - 32 с.

Упорядник : В.А.Сокаль, канд. педагогічних наук, доцент

Відповідальний за випуск: А.Є.Залужна, доктор філософських
наук, професор

Національний університет
водного господарства
та природокористування

© Сокаль В.А., 2015
© НУВГП, 2015

ЗМІСТ

1.	Передмова	4
2.	Мета та завдання дисципліни	5
3.	Методичні поради для роботи над дисципліною	7
4.	Програма навчальної дисципліни	8
5.	Теми семінарських занять	11
6.	Планы семінарських занять	11
7.	Завдання для самостійної роботи	24
8.	Питання до підсумкового контролю з дисципліни	27
9.	Методичне забезпечення дисципліни	30
10.	Рекомендована література	30
11.	Інформаційні ресурси	32

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Передмова

Вивчення дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» передбачає підготовку національної еліти, яка здатна оволодіти освітньо-світоглядною парадигмою гуманітаризації, гуманізації і демократизації вищої освіти, забезпечує різnobічний розвиток особистості викладача і студента ВНЗ.

Для успішного здійснення професійної діяльності необхідними є знання про сутність та складові поведінки людини, знання про закономірності перебігу психічних процесів, сутність психічних станів людини, індивідуально-психологічні властивості особистості, а також психологічні (суспільні за свою внутрішньою сутністю) фактори розвитку міжособистісних та міжгрупових стосунків.

Метою вивчення навчальної дисципліни є пізнання закономірностей психічної діяльності та індивідуально-психологічних властивостей особистості; формування потреби в особистісному розвитку, вмінь виявляти психологічні особливості інших людей та будувати позитивні стосунки з оточенням і досягати індивідуальних цілей у процесі навчання, системи психолого-педагогічних знань, які сприятимуть ефективності професійної діяльності, підвищенню психологічної культури викладачів і студентів ВНЗ.

Навчальна програма дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» розрахована на студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційними програмами підготовки магістрів, а також для слухачів факультетів підвищення кваліфікації Інститутів післядипломної освіти.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- засвоєння основних термінів і понять психології та педагогіки вищої школи на рівні відтворення, тлумачення та використання їх у повсякденному та професійному житті;

- опанування знань про психологічні особливості студентського періоду життя людини та усвідомлення закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців;

- формування вмінь і навичок використання психодіагностичних методик відповідно до їх призначення, психолого-педагогічних знань про студента та викладача ВНЗ для аналізу конкретних ситуацій в професійній діяльності.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Національний університет
водного господарства

Вивчення дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» передбачає здобуття студентами уявлень про педагогіку і психологію вищої школи як про галузі науки.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування потреби в особистісному розвитку, вмінь будувати позитивні стосунки з оточенням і досягати індивідуальних цілей у процесі навчання, системи психолого-педагогічних знань, які сприятимуть ефективності професійної діяльності.

Завдання вивчення дисципліни

Методичні: забезпечити підготовку магістрів до комплексного вирішення завдань дослідницької роботи, вміти застосовувати загально прийняті форми і методи виховної роботи у практичній роботі вищого навчального закладу.

Когнітивні: сформувати знання з використання ефективних форм і методів виховання з метою формування гармонійно розвиненої особистості.

Практичні: сформувати уміння проведення виховної роботи зі студентами, батьками, педагогічним колективом та громадськістю відповідно до мети національного виховання.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- засвоєння основних термінів і понять педагогіки і психології вищої школи;
- тлумачення та використання їх у професійній діяльності;
- формування вмінь і навичок використання психолого-педагогічних знань в професійній та педагогічній діяльності.

Згідно з вимогами державних стандартів щодо вищої освіти, магістр, вивчаючи дисципліну «Педагогіка і психологія вищої школи», повинен

знати:

- сутність і закономірності розвитку особистості, анатомо-фізіологічні, психологічні та вікові особливості студентів;
- зміст основних індивідуально-психологічних характеристик, значення та співвідношення пізнавальної (інтелектуальної) та емоційно-вольової (афективної) сфері викладача і студента ВНЗ;
- структуру, функції та зміст основних видів діяльності викладача і студента ВНЗ;
- історичний контекст формування та зміст основних

педагогічних категорій (освіта, навчання, виховання, розвиток, професійна підготовка);

- а пра основні складові та напрями сучасних психологічних досліджень;

- психологічну структуру та основні підходи до вивчення особистості викладача і студента ВНЗ

- діагностику і методи визначення рівнів вихованості студентської молоді; типологію студентської молоді;

- основний зміст державного стандарту вищої освіти та напрями реформування системи освіти в Україні відповідно до вимог сучасного суспільства

- методи аналізу ефективності педагогічного управління процесом формування особистості студента;

- теорію та методику національного навчання і виховання, специфіку роботи куратора, вихователя групи продовженого дня, вихователя школи-інтернату та дитячого

- принципи, форми і методи організації навчально-виховної роботи з студентами;

- принципи організації різних студентських об'єднань, студентських колективів та керівництва ними;

- методику аудиторної і поза аудиторної роботи з студентами зі свого предмета.

уміти:

- визначати конкретні завдання навчально-виховного впливу, виходячи із загальної мети національного виховання, рівня вихованості студентського колективу і умов навколошнього середовища;

- володіти методами і формами організації навчально-виховного процесу, педагогічної діагностики та педагогічного прогнозування;

- визначати мету навчання і виховання у відповідності з рівнем вихованості студентів, будувати навчально-виховний процес на основі глибокого і систематичного вивчення студентської молоді, їх інтересів і запитів;

- регулювати і корегувати міжособистісні стосунки в студентському колективі, проводити в ньому профілактику розмежування, конфронтації: формувати гуманні відносини зі студентами на рівні співпраці з урахуванням національних традицій;

- зробити студентське самоврядування ефективним виховним засобом;

- налагоджувати стосунки з батьками студентів, вести педагогічну пропаганду, домагаючись єдності виховних впливів ВНЗ, позашкільних установ, сім'ї та громадськості;
- сприяти самовихованню, самоосвіті та саморозвитку студентів;
- використовувати у навчально-виховній роботі духовні надбання рідного народу, традиції української етнопедагогіки; володіти основними категоріями психолого-педагогічних знань та застосовувати їх при виконанні теоретичних і практичних завдань;
- ставити мету, планувати задачі та визначати методи дослідження психологічних категорій (пізнавальні процеси, емоційна сфера, прояви індивідуальності);
- інтерпретувати дані досліджень та визначати напрями корекційної роботи з урахуванням індивідуально-психологічних властивостей особистості студента.
- застосовувати принцип наукової організації педагогічної праці;
- аналізувати, узагальнювати і використовувати передовий педагогічний досвід, досягнення психолого-педагогічної науки, систематично підвищувати свою педагогічну кваліфікацію.

1. Методичні поради для роботи над дисципліною

Зміст дисципліни реалізується опануванням трьох блоків: теоретичного, практичного та блоку самостійної роботи.

Напрямками самостійної роботи з вивчення курсу є: вивчення окремих тем та питань, підготовка фіксованих виступів, підготовка до семінарських занять, виконання індивідуальних завдань.

Для розуміння студентами змісту курсу, системи семінарських занять та самостійного вивчення, форм підсумкового контролю вказівки містять програму навчальної дисципліни, теми і плани семінарських занять, теми самостійної роботи та вимоги до звіту про її виконання, індивідуальні завдання, критерії оцінювання, питання до підсумкового контролю, рекомендовану (базову, допоміжну) літературу, інформаційні ресурси.

Для успішної підготовки до семінарського заняття розділ «Плани семінарських занять» містить тему, вид семінарського заняття, методи, які будуть застосовуватись в процесі проведення семінару, мотивацію навчання, мету, актуалізацію опорних знань, план, основні поняття,

 зміст узагальнення вивченого, завдання для підготовки до семінарського заняття, контрольні запитання до теми та літературу з вказівкою сторінок вивчення відповідної теми.

З метою актуалізації опорних знань, узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів студентам пропонується опрацювання конспекту лекції, рекомендованої літератури та контрольні запитання для самоперевірки.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи становлення педагогіки і психології вищої школи.

Тема 1. Психологія та педагогіка вищої школи у системі психолого-педагогічних наук. Психологія вищої школи як наука. Етапи становлення психології як науки.. Основні категорії психології. Основні напрями (наукові школи) сучасної психології. Місце психології в системі наук; основні галузі психологочних знань. Психіка та її розвиток. Рівні вияву психіки: свідомий та несвідомий. Форми вияву психіки: психічні процеси, стани і властивості.

Педагогіка вищої школи як наука. Предмет і завдання педагогіки вищої школи. Педагогіка та її основні категорії.. Основні тенденції у сфері освіти. Історія розвитку та становлення педагогіки вищої школи. Зв'язки педагогіки вищої школи з іншими науками. Структура вищої освіти. Методи психолого-педагогічних досліджень.

Тема 2 Викладач вищого навчального закладу як організатор навчально-виховного процесу. Професійна педагогічна діяльність викладача ВНЗ. Функції викладача ВНЗ. Права та обов'язки співробітників ВНЗ. Навчально-педагогічна діяльність викладача ВНЗ

Психологічна характеристика особистості викладача. Професійна самосвідомість викладача. Особливості професійного самовизначення та становлення «Я-концепції» викладача. Наукова організація праці викладача як чинник його професійного самовдосконалення. Психолого-педагогічна структура діяльності викладача. Психологія стилів педагогічної діяльності. Типологія викладачів. Авторитет викладача.

Тема 3. Психолого-педагогічна характеристика студентського віку. Загальна психологічна характеристика студентського віку. Суперечливості та кризи студентського віку. Роль вищого

навчального закладу в процесі соціалізації особистості студента як фахівця. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності. Типологічні особливості сучасних студентів. Поняття навчально-професійної діяльності та її ознаки. Професійна «Я-концепція» студента. Фахова компетентність як показник психологічної готовності студента до професійної діяльності: кваліфікаційна характеристика. Емоційний інтелект як складова професійного успіху. Роль самовиховання в професійному зростанні студента.

Змістовий модуль 2. Організація навчально-виховної роботи у ВНЗ.

Тема 4. Основи дидактики вищої школи

Сутність процесу навчання у вищій школі. Управління та самоуправління навчанням. Закономірності та принципи процесу навчання. Зміст освіти у вищій школі. Джерела змісту освіти.

Тема 5. Методи і засоби навчання у вищій школі. Класифікація методів навчання у ВНЗ. Характеристика методів навчання. Методи контролю за навчальною діяльністю студентів. Сутність педагогічного спілкування. Особливості, функції педагогічного спілкування. Структура педагогічного спілкування. Стиль та моделі педагогічного спілкування викладача і студент. Сучасні технології навчання.

Тема 6. Форми організації навчання у вищій школі. Лекція, як основна форма організації навчання у ВНЗ. Методика проведення практичних та семінарських занять. Форми організації контролю за навчальною діяльністю студентів. Позааудиторна робота студентів. Методичний комплекс навчальної дисципліни. Самостійна робота студентів.

Тема 7 Виховання студентської молоді у системі вищої освіти України.

Сутність процесу виховання. Цілі, завдання і зміст сучасного виховання. Процес виховання та його основні етапи. Закономірності та принципи процесу виховання. Мета і завдання національного виховання. Сутність самовиховання. Методи, прийоми і форми виховання у вищій школі. Основні напрями виховання студентської молоді. Робота куратора ВНЗ. Психологія студентської групи. Міжособистісні стосунки в студентській групі. Види конфліктів в студентській групі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістових модулів	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	л	пр	ср	Усього	л		ср
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи становлення педагогіки і психології вищої школи.								
Тема 1. Психологія та педагогіка вищої школи у системі психолого-педагогічних наук	12	2	2	8	12		-	12
Тема2. Викладач вищого навчального закладу як організатор — навчально-виховного процесу	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема3. Психолого-педагогічна характеристика студентського віку	12	2	2	8	12	-		12
Змістовий модуль 2. Організація навчально-виховної роботи у ВНЗ								
Тема 4. Основи дидактики вищої школи	12	2	2	8	12			12
Тема 5. Методи і засоби навчання у вищій школі	12	2	4	6	12		2	10
Тема 6. Форми організації навчання у вищій школі	12	2	2	8	12			12
Тема7 Виховання студентської молоді у системі вищої освіти України.	12	4	2	6	12			12
Разом	90	16	16	58	90	2	4	84
Усього годин	90	16	16	57	90	2	4	84

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Психологія та педагогіка вищої школи у системі психолого-педагогічних наук	2
2.	Викладач вищого навчального закладу як організатор навчально-виховного процесу	2/2
3	Психолого-педагогічна характеристика студентського віку	2
4	Основи дидактики вищої школи	2
5	Методи і засоби навчання.	2/2
6	Форми організації і навчання у ВНЗ	2
7	Основні напрями виховання студентської молоді у ВНЗ	2
	Разом	14/4

6. Плани семінарських занять

Семінарське заняття № 1

Тема: Психологія та педагогіка вищої школи у системі психолого-педагогічних наук.

Вид заняття: семінар - розгорнута бесіда

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, а самостійна робота

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Мета: знати особливості психічних процесів в навчально-пізнавальній діяльності та емоційно-вольовій сфері студента

вміти використовувати знання для підвищення успішності, організації самостійної роботи та розвитку емоційно-вольової сфері особистості

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Педагогіка і психологія вищої школи.»

План

1. Психологія вищої школи як наука. Етапи становлення психології як науки..

2. Основні категорії психології.

3. Основні напрями (наукові школи) сучасної психології.

4. Місце психології в системі наук; основні галузі психологічних знань.

5. Психіка та її розвиток. Рівні вияву психіки: свідомий та несвідомий

7. Форми вияву психіки: психічні процеси, стани і властивості.
8. Педагогіка вищої школи як наука. Предмет і завдання педагогіки
вищої школи.

9. Педагогіка та її основні категорії..
10. Основні тенденції у сфері освіти.
11. Історія розвитку та становлення педагогіки вищої школи.
Зв'язки педагогіки вищої школи з іншими науками.
12. Структура вищої освіти.

Основні поняття: психічні процеси, інтелектуально-пізнавальні, розвиток, самостійна пізнавальна діяльність, форми переживання почуттів, техніки керування емоціями, вольові якості особистості, виховання волі, навчання, виховання, розвиток, освіта, система освіти, ланки освіти,

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами, тестовий контроль знань,

Література:

1. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред.. З.Н. Курлянд. - 3-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – С.75-81.
2. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник. 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – С.155-181.
3. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – С.32-41 (Альма-матер).
4. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Видання друге, перероблене та доповнене. – К.: «Центр навчальної літератури», 2004. – С. 211-230.
5. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. Посіб. – 3-те вид., – К.: Вища шк., 2004. – С. 357-397.
6. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – С. 172-184.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювавши конспект та рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані запитання.

Завдання для самостійної роботи

1. Дати характеристику основним категоріям психології вищої школи.
2. Рівні вияву психіки: свідомий та несвідомий.

- 3. Форми вияву психіки: психічні процеси, стани і властивості.
- 4. Визначити предмет і завдання педагогіки вищої школи.
- 5. Охарактеризувати основні категорії педагогіки вищої школи.
- 6. Визначити основні тенденції розвитку освіти.
- 7. Історія розвитку педагогіки як науки.
- 8. Характеристика освітньої системи України.

Завдання для індивідуальної роботи.

1. Законспектувати основні положення закону України «Про вищу освіту»
2. Дати визначення основним категоріям педагогіки і психології вищої школи.
3. Скласти кросворд «Історія становлення педагогіки як науки»
4. Побудувати схему «Система освіти України».

Тематика рекомендованих рефератів: «Психологія вищої школи як наука», «Розвиток психічних процесів у студентському віці», «Історія розвитку та становлення педагогіки як науки», «Педагогіка вищої школи як наука. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи», «Освітня система України»

ІІ. Відповідно до плану семінарського заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи

Семінарське заняття № 2

Тема.2 Викладач вищого навчального закладу як організатор навчально-виховного процесу.

1. Професійна педагогічна діяльність викладача ВНЗ.
2. Функції викладача ВНЗ.
3. Права та обов'язки співробітників ВНЗ.
4. Навчально-педагогічна діяльність викладача ВНЗ.
5. Психологічна характеристика особистості викладача.
6. Професійна самосвідомість викладача.
7. Наукова організація праці викладача як чинник його професійного самовдосконалення.
8. Психологопедагогічна структура діяльності викладача.
- Психологія стилів педагогічної діяльності.
9. Типологія викладачів.
10. Психологопедагогічна характеристика студентського віку.
11. Типологія студентської молоді.

Завдання до самостійної роботи

1. Дати характеристику професійній діяльності викладача ВНЗ.
2. Визначити функції викладачів ВНЗ.

3. Особливості навчально-педагогічної діяльності викладача
- ВНЗ
Національний університет
одного господарства
4. Охарактеризувати психологічні особливості викладачів ВНЗ.
5. Наукова організація праці викладача як чинник його професійного самовдосконалення.
6. Авторитет викладачів.

Завдання для індивідуальної роботи.

- 1.. Законспектувати права та обов'язки викладачів та студентів ВНЗ.
2. Дати характеристику функціям викладачів ВНЗ.
3. Побудувати схему «Психолого-педагогічна структура діяльності викладача.
4. Заповнити таблицю «Типологія викладачів ВНЗ»

Типи викладачів	Характеристика типу викладачів	Стиль пед. спілкування	Характеристика стилю спілкування

5. Дати характеристику типології студентської молоді.

Тематика рекомендованих рефератів: «Викладач вищого навчального закладу, як організатор навчально-виховного процесу», «Навчально-педагогічна діяльність викладача ВНЗ», «Наукова організація праці викладача».

ІІ. Відповідно до плану семінарського заняття
опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи

Семінарське заняття № 3

Тема: Психолого-педагогічна характеристика студентського віку.

Вид заняття: семінар-бесіда

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: знати психолого-педагогічні особливості студентського віку, типологію студентства, піки розвитку психічних процесів у студентському віці, особливості професійної діяльності у студентському віці.

вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Психолого-педагогічна характеристика студентського віку»

План

1. Загальна психологічна характеристика студентського віку.
2. Суперечливості та кризи студентського віку.
3. Роль вищого навчального закладу в процесі соціалізації особистості студента як фахівця.
4. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності.
5. Типологічні особливості сучасних студентів.
6. Поняття навчально-професійної діяльності та її ознаки. Професійна «Я-концепція» студента.
7. Фахова компетентність як показник психологічної готовності студента до професійної діяльності: кваліфікаційна характеристика.
8. Емоційний інтелект як складова професійного успіху.
9. Роль самовиховання в професійному зростанні студента.

Основні поняття: студентство, адаптація, типологія студентства, компетентність, соціалізація, психологічна готовність

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами.

Література:

1. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: «ЕксОб», 1999. – С. 252-260.
2. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін..; За ред.. З.Н. Курлянд. – 3-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – С.89-177.
3. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – С. 70-79.
4. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія», 2011. – 528 с.
5. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – С. 105-167, 213-226 (Альма-матер).

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювавши конспект та рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані запитання.

Завдання для самостійної роботи.

1. Дати характеристику студентському віку.

2. Дат характеристику різним типологія студентства.
3. Визначити суперечливості та кризи студентського віку
4. Дати характеристику процесу адаптації першокурсників до навчання у ВНЗ.
5. Визначити роль вищого навчального закладу у процесі соціалізації студентства.
6. Обґрунтувати поняття навчально-професійної діяльності та її ознаки. Професійна «Я-концепція» студента.
7. Дати характеристику фаховій компетентності як показник психологічної готовності студента до професійної діяльності: кваліфікаційна характеристика.
8. Дати характеристику емоційному інтелекту як складова професійного успіху.
9. Визначити роль самовиховання в професійному зростанні студента.

Завдання для індивідуальної роботи.

1. Законспектувати права та обов'язки студентства із Закону України «Про вищу освіту».
  2. Розробити тренінг з метою адаптації першокурсників до навчання у ВНЗ «Організація навчання, побуту та дозвілля студентів»».
  3. Підготувати програму підвищення власної професійної компетентності.
  4. Розробити кваліфікаційну характеристику спеціальності «Прикладна математика».
- Рекомендована тематика рефератів: «Студентство як соціальна група», «Типологія студентства», «Психологопедагогічна характеристика студентського віку», «Адаптація студентської молоді до навчання у вищому навчальному акладі».

ІІ. Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Семінарське заняття № 4

Тема: Основи дидактики вищої школи

Вид заняття: семінар-бесіда

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: *знати* особливості основних категорій педагогіки вищої школи, зміст освіти у вищій школі, характеристику

основним джерелам змісту освіти, структуру процесу навчання у вищій школі.

вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Дидактика вищої школи».

План

1. Сутність процесу навчання у вищій школі.
2. Управління та самоуправління навчанням.
3. Закономірності та принципи процесу навчання.
4. Зміст освіти у вищій школі.
5. Джерела змісту освіти.

Основні поняття: дидактика, навчання, методи навчання, засоби навчання, типи навчання, форми організації навчання, зміст освіти, навчальний план, навчальна програма, навчальні підручники та посібники.

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами.

Література:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. – К., 2003.
2. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: «ЕксоВ», 1999. – С. 252-260.
3. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред.. З.Н. Курлянд. – 3-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 495 с..
4. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – С. 70-79.
5. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія», 2011. – 528 с.
6. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с. (Альма-матер).

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювавши конспект та рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані

запитання.

Завдання для самостійної роботи.

- 1^а пр Визначити поняття «Дидактика вищої школи».
2. Визначити етапи становлення дидактики вищої школи.
3. Дати характеристику основним категоріям дидактики вищої школи.
4. Визначити джерела змісту освіти у вищій школі.
5. Дати характеристику навчальному плану.
6. Дати характеристику навчальній програмі.
7. Визначити вимоги до навчальних підручників та посібників у вищій школі.

Завдання для індивідуальної роботи.

1. Розробити робочу навчальну програму професійно-орієнтованої навчальної дисципліни.
2. Розробити навчальний план для освітнього рівня «магістр».
3. Побудувати схему процесу навчання у вищій школі.

ІІ. Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати

Семінарське заняття № 5

Тема. Методи навчання та засоби навчання.

Вид заняття: семінар-бесіда

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: знати особливості основних груп методів навчання, засоби навчання, вербалні, невербалні, комп’ютерні засоби професійно-педагогічної комунікації.

вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Методи навчання»

План

1. Суть методів навчання.
2. Класифікація методів навчання.
3. Методи навчання за джерелом отримання знань.
4. Методи навчання за характером логіки пізнання.
5. Методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності.
6. Вибір методів навчання.

-
7. Засоби навчання.
  6. Сутність педагогічного спілкування. Особливості, функції педагогічного спілкування.

7. Структура педагогічного спілкування. Стиль та моделі педагогічного спілкування викладача і студент.

8. Сучасні технології навчання.

Основні поняття: методи, засоби навчання, лекція, семінар, практичне заняття, лабораторне заняття, самостійна робота студентів, виробнича практика, контроль.

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ, робота з психологічними тестами.

Література

1. Бондар В.І. Дидактика або теорія освіти і навчання. - К., 1999.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. – К., 2003.
3. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: «ЕксоБ», 1999. – С. 252-260.
4. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред.. З.Н. Курлянд. – З-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 495 с..
5. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – С. 70-79.
6. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія», 2011. – 528 с.
7. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. - К.: Видавничий центр «Академія», 2010. – 544 с.
8. Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.)

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювавши конспект та рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані запитання.

Завдання для самостійної роботи.

- 1.Дайте загальну характеристику методам навчання..
- 2.Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
- 3.Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

 4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

5. Які засоби навчання використовуються у навчальному процесі..

Завдання для індивідуальної роботи.

1. Склади фрагмент заняття з використанням словесних методів навчання.

2. Заповнити таблицю «Методи навчання за джерелом отримання інформації»

	Словесні	Наочні	Практичні
Характеристика			

3. Побудувати схему методів навчання

Реферати: «Методи навчання, їх характеристика», «Словесні методи навчання», «Наочні методи навчання», Практичні методи навчання», «Методи контролю за навчальною діяльністю учнів».

ІІ. Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану

Семінарське заняття № 6

Тема: Форми організації навчання у вищій школі.

Вид заняття: семінар-бесіда

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: знати особливості форми організації навчання, аудиторні форми організації навчання, виробнича практика, організація самостійної роботи студентів, правила педагогічного спілкування

вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Форми організації навчання»

План

1. Лекція, як основна форма організації навчання у ВНЗ.
2. Методика проведення практичних та семінарських занять.
3. Форми організації контролю за навчальною діяльністю студентів.
4. Позааудиторна робота студентів.
5. Методичний комплекс навчальної дисципліни.

6. Самостійна робота студентів

Основні поняття: форми організації, лекція, семінар, практичне заняття, лабораторне заняття, самостійна робота студентів, виробнича практика, контроль а навчальною діяльністю студентів..

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ, робота з психологічними тестами.

Література:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. – К., 2003.
2. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: «ЕксОб», 1999. – С. 252-260.
3. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред.. З.Н. Курлянд. – 3-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 495 с..
4. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – С. 70-79.
5. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія», 2011. – 528 с.
6. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с. (Альма-матер).

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювавши конспект та рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані запитання.

Завдання для самостійної роботи.

1. Визначити основні форми організації навчання у вищій школі.
2. Дати характеристику лекції, як основній формі організації навчання у вищій школі.
3. Педагогічний контроль та основні форми його здійснення.
4. Визначити особливості самостійної роботи студентів. Виробнича практика студентів.
5. Сутність та функції педагогічного спілкування. Структура педагогічного спілкування.
6. Педагогічні конфлікти, їх види і причини виникнення. Розв'язання та усунення педагогічних конфліктів.

1. Підготувати лекційне заняття з професійно-орієнтованої дисципліни.

2. Скласти план практичного заняття з професійно-орієнтованої дисципліни

3. Побудувати модель педагогічного спілкування викладачів та студентів

4. Визначити правила педагогічного спілкування.

ІІ. Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Семінарське заняття № 7

Тема: Виховання студентської молоді у системі вищої освіти України.

Вид заняття: семінар - практикум

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: знати систему виховної роботи ВНЗ, особливості методів виховання у ВНЗ, напрями виховної роботи ВНЗ, функції та напрями роботи куратора, особливості міжгрупового спілкування.

вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «**Виховання студентської молоді у системі вищої освіти»**

План

1. Сутність процесу виховання.
2. Цілі, завдання і зміст сучасного виховання.
3. Процес виховання та його основні етапи. Закономірності та принципи процесу виховання.
4. Мета і завдання національного виховання.
5. Сутність самовиховання.
6. Методи, прийоми і форми виховання у вищій школі.
7. Основні напрями виховання студентської молоді.
8. Робота куратора ВНЗ.
9. Психологія студентської групи.
10. Міжособистісні стосунки в студентській групі.
11. Види конфліктів в студентській групі.
12. Основні стилі поведінки при розв'язанні конфліктів

Основні поняття: зміст виховання, напрямки виховання, методи виховання, куратор академічної групи, міжособистісне спілкування

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ, робота з психологічними тестами, тестовий контроль знань

Література:

1. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посібник. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – С. 113-209 (Альма-матер).
2. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007. – С. 344-3348 (Альма-матер).
3. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – С. 70-79.
4. Філоненко М.М. Психологія спілкування. підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – С. 151-1й8.
5. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – С.53-57 (Альма-матер).

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювавши конспект та рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані питання.

Завдання для самостійної роботи.

1. Визначити напрямки національного виховання.
2. Дати характеристику методам виховання у ВНЗ.
3. Визначити основні форми організації виховної роботи у ВНЗ.
4. Дати характеристику виховній роботі куратора.
5. Феномени ідентифікації, рефлексії та симпатії.
6. Визначити види конфліктів у студентській групі.
7. Конфліктні ситуації та шляхи їх розв'язання.
8. Обґрунтувати типи міжособистісних стосунків

9. Завдання для індивідуальної роботи.

10. Побудувати схему структури процесу виховання у ВНЗ.
11. Скласти анкету на виявлення інтересів першокурсників.
12. Скласти план виховної роботи куратора на місяць.

II. Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Історія становлення педагогіки вищої школи	4/6
2.	Методи педагогічних досліджень.	4/4
3.	Педагогічна майстерність викладача ВНЗ	4/6
4.	Актуальні проблеми дидактики на сучасному етапі..	4/6
5.	Методи, прийоми і форми організації навчання	4/6
6.	Методи, прийоми і форми виховання у вищій школі	4/6
7.	Організація самостійної роботи студентів	4/6
8.	Сучасні технології навчання у ВНЗ	4/6
9.	Роль вищого навчального закладу в процесі соціалізації особистості студента як фахівця	4/6
10.	Роль самовиховання в професійному зростанні студента	4/4
11.	Психологія стилів педагогічної діяльності	4/6
12.	Формування комунікативної культури викладача і студента	4/6
13.	Психолого-педагогічні особливості студентської групи	4/6
14.	Педагогічне спілкування	4/6
15.	Сучасні форми організації навчання в ВНЗ. Альтернативна освіта	6/4
Всього		62/84

Додаткові індивідуальні завдання для денної форми навчання

1. Скласти порівняльну таблицю педагогічних поглядів вітчизняних і зарубіжних педагогів.
2. Розробити анкету по вивченням інтересів першокурсників.
3. Підібрати ситуації, які свідчать про вплив різних факторів на розвиток і формування особистості.
4. Зобразити схематично систему освіти в Україні .
5. Скласти схему методів виховання.
6. Розробити інтелектуальну гру для студентів .
7. Підібрати приклади педагогічних вимог.
8. Написати конспект бесіди на морально-етичну тему зі студентами на годину куратора.

9. Виписати із українських фольклорних джерел (прислів'я, приказки, пісні, казки, легенди, вірші) приклади ставлення народу до праці, її роль в житті людини.

10. Виписати 10 прислів'їв, що стосуються проблем сімейного виховання; 10 порад для батьків яких варто дотримуватися в системі сімейного виховання.

11. Скласти схему структури управління і керівництва загальноосвітніми закладами в Україні.

12. Скласти порівняльну таблицю дидактичних поглядів вітчизняних і зарубіжних дидактів.

13. Скласти розклад занять на тиждень для студентів 1 го курсу відповідної спеціальності .

14. Дати характеристику навчальному підручнику (підручник за вибором) .

15. Скласти розповідь-опис, розповідь-пояснення, художню розповідь; скласти питання до бесіди (тема за вибором); підібрати вправу за зразком, коментовану вправу, творчу вправу; описати дидактичну гру і виготовити до неї наочність (дисципліна за вибором).

16. Розробити лекційне заняття з професійно-орієнтованої дисципліни.

17. Розробити тестові завдання по перевірці рівня засвоєння знань, умінь і навичок учнів (дисципліна за вибором) – 2 год.

18. Скласти схему структури процесу виховання.

Оформлення звіту про самостійну роботу

Підсумком самостійної роботи вивчення дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» є складання письмового звіту за темами, вказаними в таблиці.

Захист звіту про самостійну роботу відбувається у терміни, обумовлені студентом і викладачем

. Види самостійної роботи

1. Письмовий звіт за темами, вказаними в таблиці.
2. Психолого-педагогічний портрет майбутнього фахівця.
3. Презентація наукового фільму з психології і педагогіки.
4. Підготовка презентації до реферату.
5. Презентація наукової статті.

6. Написання наукової статті для публікації у студентському збірнику.
7. Підготовка виступу на студентську конференцію.
8. Участь в олімпіаді з психології і педагогіки.

7. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (одна правильна відповідь з чотирьох запропонованих).

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з семінарських занять – на основі перевірки конспектів та виконаних завдань.

Усі форми контролю включені до 100-балльної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Завдання до семінарського заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, психолого-педагогічні дослідження та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
15	15	15	15	15	15	10	100

9. Шкала оцінювання ECTS

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	для заліку
90 – 100	зараховано
82 – 89	
74 – 81	
64 – 73	
60 – 63	
35 – 59	Незараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Питання до підсумкового контролю

Модуль 1

1. Педагогіка вищої школи як наука.
2. Психологія вищої школи як галузь психологічних знань.
3. Основні категорії психології вищої школи.
4. Основні категорії педагогіки вищої школи
5. «Я-Концепція» особистості студента ВНЗ.
6. «Я-Концепція» особистості викладача ВНЗ.
7. Авторитет викладача вищого навчального закладу.
8. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності.
9. Види конфліктів в студентській групі.
10. Емоційний інтелект як складова професійного успіху.
11. Емоційно-вольова сфера студента.
12. Загальна психологічна характеристика студентського віку.
13. Зв'язок психології та педагогіки вищої школи з іншими науками.

14. Здібності як індивідуально-психологічні особистості студента.
15. Індивідуальні особливості психічних процесів та їх прояви в пізнавальній та емоційно-вольовій сфері студента.
16. Методологія і принципи психолого-педагогічного дослідження.
17. Міжособистісні стосунки в студентській групі, їх типи.
18. Наукова організація праці викладача як чинник його професійного самовдосконалення.
19. Пізнавальна сфера особистості студента.
20. Поняття навчально-професійної діяльності та її ознаки.
21. Проблеми керівництва та лідерства в студентській групі.
22. Професійна самосвідомість викладача ВНЗ.
23. Психічні властивості як структурний елемент психіки.
24. Психічні процеси як структурний елемент психіки.
25. Психічні стани як структурний елемент психіки
26. Психологічна характеристика особистості викладача.
27. Психологічні особливості студентського самоврядування.
28. Психологічні особливості та структура студентської групи.
29. Психологія стилів педагогічної діяльності у ВНЗ.
30. Психолого-педагогічна структура діяльності викладача.
31. Роль вищого навчального закладу в процесі соціалізації особистості студента як фахівця.
32. Соціально-психологічна сфера студента.
33. Стилі поведінки при розв'язанні конфліктів в студентській групі.
34. Структура особистості викладача ВНЗ.
35. Структура особистості студента.
36. Суперечливості та кризи студентського віку.
37. Темперамент як індивідуально-психологічна властивість особистості студента.
38. Типологічні особливості сучасних студентів.
39. Типологія викладачів ВНЗ.
40. Фахова компетентність як показник психологічної готовності студента до професійної діяльності.
41. Формування сприятливого соціально-психологічного клімату в студентському колективі.
42. Характер як індивідуально-психологічна властивість особистості студента.

43. Характеристика студентського колективу.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

44. Модуль 2

45. Спілкування та його функції. Педагогічне спілкування у ВНЗ.

46. Стилі та моделі педагогічного спілкування викладача і студента у ВНЗ.

47. Структура вищої освіти.

48. Структура педагогічного спілкування у ВНЗ.

49. Традиційні організаційні форми і методи навчання у ВНЗ.

50. Управління і самоуправління навчальною діяльністю у ВНЗ.

51. Форми виховання у вищій школі.

52. Форми організації навчання у вищій школі.

53. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки.

54. Основні категорії педагогіки вищої школи.

55. Основні тенденції у сфері вищої освіти.

56. Дидактика вищої школи як галузь педагогіки вищої школи.

57. Засоби навчання у вищій школі.

58. Зміст освіти у вищій школі.

59. Інноваційні технології навчання у ВНЗ.

60. Інноваційні форми і методи організації навчання у ВНЗ.

61. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів у вищій школі.

62. Мета і завдання національного виховання.

63. Методи виховання у вищій школі.

64. Методи педагогічних досліджень.

65. Навчання як основна категорія педагогіки вищої школи.

66. Освіта як основна категорія педагогіки вищої школи.

67. Освітні рівні вищої освіти.

68. Освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти.

69. Основні напрями виховання студентської молоді.

70. Основні засоби виховання у вищій школі.

71. Основні групи методів навчання у вищій школі.

72. Основні принципи навчання у вищій школі.

73. Основні принципи виховання у вищій школі.

74. Особистісний розвиток в умовах виховання у ВНЗ.

75. Особливості, функції педагогічного спілкування у ВНЗ.

76. Педагогічне спілкування та його засоби.

77. Педагогічні конфлікти, їх види, причини виникнення, розв'язання та усунення.
78. Підготовка наукових та науково-педагогічних працівників.
79. Прийоми виховання у вищій школі.
80. Причини бар'єрів в педагогічному спілкуванні у ВНЗ.
81. Професійна підготовка як основна категорія педагогіки вищої школи.
82. Етапи процесу виховання у вищій школі.
83. Виховання студентської молоді в умовах інформаційно-освітнього середовища.
84. Виховання як основна категорія педагогіки вищої школи.
85. Процес самовиховання та його етапи у ВНЗ.
86. Психічний і особистісний розвиток особистості в умовах навчання у вищій школі.
87. Розвиток як основна категорія педагогіки вищої школи.
88. Сутність процесу навчання у вищій школі.
89. Функції навчально-виховного процесу у ВНЗ.

9. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» включає:

1. Конспект лекцій на паперових носіях.
2. Конспект лекцій на електронних носіях.
3. Нормативні документи Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

4. Мультимедійні презентації до тем дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи».
5. Роздавальний матеріал до семінарських занять.

10. Рекомендована література Базова

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. – К., 2003.
2. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: «ЕксоД», 1999. – С. 252-260.
3. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред.. З.Н. Курлянд. – 3-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 495 с..
4. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – С. 70-79.

5. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія», 2011. – 528 с.
6. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с. (Альма-матер).

Допоміжна

1. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навч. посібник / О.І. Власова. – Київ: Либідь, 2005.
2. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посібник. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 256 с. (Альма-матер).
3. Гончаров С.М. Основи педагогічної праці: Навч. посібник / С.М. Гончаров. – Рівне: РДТУ, 2001.
4. Державна національна програма „Освіта” (Україна ХХІ століття). – К., 1994.
5. Збірник нормативних актів України щодо організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі. Випуск 1. – К.: УАЗТ, 2003. – 420 с.
6. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамушенко, І.Ф. Кривонос, О.Г. Мирошник. – Київ: Вища школа, 2004.
7. Орбан-Лембрік Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2005. – 448 с. (Альма-матер).
8. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007. – 424 с. (Альма-матер).
9. Філоненко М.М. Психологія спілкування. Підручник. – К.: Центр учебової літератури, 2008. – 224 с.
10. Якубовська С.С. Психологія і педагогіка. Навч. посібник / С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2012. – 324 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра всіх напрямків – К., 2002. – ПП. 13, С. 197.
  2. Бібліотеки:
    - НУВГП (33000, Рівне, вулиця Приходька, 75); тел.: 22-25-39;
    - державна обласна (33000, Рівне, майдан Короленка, 6); тел.: 22-70-63.
- Міські бібліотеки м. Рівного:
- ім. В. Короленка (вул. Київська, 44);
  - № 9 (вул. С. Бандери, 9а);

- № 10 (вул. Гагаріна, 67);
- міська (вул. Корольова, 4);
- міська (вул. Вітебська, 3а).

3. Методичний кабінет кафедри українознавства, педагогіки і психології НУВГП (33027, Рівне, вул. Мірющенка, 53а, 7-й корпус НУВГП, ауд. 773)

4. www.mon.gov.ua

5. www.tspu.edu.ua // кредитно-модульна система

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Підписано до друку _____ 20 ____ р.

Формат 60Х84 1/16 Обсяг _____ ум. др. арк.

Замовлення: № _____ Тираж _____ прим.

Рівне, НУВГП, Соборна, 11